

Universitätsbibliothek Paderborn

Lignum Vitae, Ornamentum, & Decus Ecclesiæ

In Qvinque Libros Divisvm. In quibus, Totius Sanctiss. Religionis Divi Benedicti initia; Viri Dignitate, Doctrina, Sanctitate, ac Principatu clari describuntur: & Fructus qui per eos S. R. E. accesserunt, fuissimè explicantur

Wion, Arnold

Venetiis, 1595

D. Anselmus Prior, post Archiepiscopus Ca[n]tuariensis, Festiuitatis Conceptionis S. Mariæ Virginis institutor. cap. CIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38397

S. ANSELMVS PRIOR:
Post Archiepiscopus Cantuariensis,
Festivitatis Conceptionis S. Mariæ Virg. institutor:

Dicit enim Maria,
Nec dum erant abyssi, et ego iam concepta eram. Prou. 8.
Cap. CIII.

ERTIO loco sub Vluardi imagine refurgamus et
natur S. Anselmus, qui postea fuit Cantuariensis
Archiepis. sed ideo hic in Monachi simplicis la-
bitu adpietius, quod Prior claustral is existens Co-
ceptionis Festivitatis, cuius prototypum in man-
bus gestat, in suis monasteriis primus fuerit in-
tutor. Instituta autem legitur hac de causa. Dum enim quadam
pro quibusdam monasteri Beccensis (quod est in Normandia, &
cuius tunc Prioris nices agebat) negotiis in Angliam ad nauigasse,
rebusque bene compositis ad patriam reuertetur, repente tem-
state exorta periclitabatur. In tanto igitur periculo positus, unci
aliis, qui erant in naui, humano destinatus auxilio, ad Diuinum con-
fugit, & B. Virginis Matris aures, cuius ipse maxima tenebant
deuotione, interpellare incipit. Voto factō, uisus est uir uenerans
uultu Pontificalib. induitus, nauem versus super aquas deambulando
venire. Qui ut appropinquauit, enocato Anselmo, exponit si ab
illo periculo liberari, & saluo corpore, & mercib. in patriam redire
desiderat, iureuando promittat singulis annis se Conceptionis Di-
uae Virginis Festum diem celebraturum, & quotquot poterit ut co-
lebrēt sua suram. Interrogatus autem Pontifex ab Anselmo de die
de officio, & postrem de ipsius nomine; accepit Officium Na-
tuitatis eiusdem, uocabulo Natuitatis in Conceptionis mutato huic
diei festo quod sexto Idus Decembri occurrit aptari opōtere; le-
verò Nicolaum Pontificem esse, ab eadem Dei Genitrice transmis-
sum, ut & tantæ solemnitatis reuelatione recrearet, & tempestatem
exoram sedaret. Vix Anselmus quod perebatur promiserat, cum
ecce subito tranquillitate redeunte, prospere ad propria remeauit.
Communicato igitur cum Abbe suo consilio, quod promiserat
deuotus in monasterio suo tunc impleuit, & ut ab alijs etiam mon-

chis

this, quotannis tantæ festivitatis dies selenius recoleretur impetravit. Factus autem postmodum Archiepiscopus Cantuariensis, per totam Angliam eandem solennitatem celebrari præcepto suo mandauit, & de Conceptu Virginali, egregium commentarium edidit. Recepit eam postmodum Lugdunensis Ecclesia anno domini 1145, sed non sine controværia, impugnabat enim eam S. Bernardus Abbas. vt patet ex eius epistola 174. ad canonicos Lugdunenses, indignatus quod absque auctoritate Catholicæ Romanæ Ecclesiæ nouam indicerent celebritatem, obtenuit cunctam supernæ reuelationis, cum tamen de his omnibus se iudicium Romanæ ecclesiæ expectare profiteatur. Accessit demum Romanæ Ecclesiæ assensus atque decretum, extatque de hac re Sixti quarti extrauagans communis, titulo de reliquiis & ueneratione Sanctorum, capitulo Cum præexcelsa. Nonissime vero Sacrosanctum Concilium Tridentinum, ac Pius Papa V. obseruandam esse constituerunt. Baroniū in notis suis ad 6. d. Decembbris Iacobum deuoragine, & Claudium de rota cap. 185. legendæ Sanctorum sequens, & auctoritate etiam MS. cuiusdam exemplaris, dicit hoc festum institutum fuisse non ab Anselmo, sed ab Elsino, qui ab alijs Elpinus & Helismus vocatur, Abbe Remensi Benedictino, tempore Gulielmi Conquestoris Angliae Regis anno circiter domini 1070. Fauore tamen Anselmi Archiepiscopi Cantuariensis receptam huius festi consuetudinem in Anglia refert. Alij vt Dionysius Carthusianus, in sermone de Conceptione B. Mariæ, & F. Franciscus yuannez in compendio vir. ill. ord. S. Ben. huius institutionem reducunt ad quandam Monachum Ordinis S. Benedicti, Patriarcham Aquilegiensem, & Lotharij ac Carlomanni, filiorum Caroli Calui Imp. Fratrem; qui a nonnullis vocatur Fortunatus, diciturque fuisse Regis Hungariae filius; ab aliis, & rectius, Fridericus nominatur, monachusque Fuldensis agnoscitur, qui præsidere cœpit Aquilegiae anno 884. præfuitque in omni sanctitatem annis 13. Dionysius, & Franciscus opinionis suę testem citant S. Anselmum Archiepiscopum Cantuariensem, in quadam epistola; at in epistolis eiusdem Anselmi quæ excusæ sunt, nihil huiusmodi inueni, quamvis attente eas legerim. Ideoque sequimus hac in parte opinionem a pluribus receptam, D. Petri Equilini Episcopi qui lib. 1. c. 42. Catalogi Sanctorum, eandem ab Anselmo Priore institutam primum, & deinde factò Archiepiscopo auctam, & roboretam teneret. Habemus & nos in monasterio nostro codicem MS. in quo primaria huius festi institutio Anselmo

D D dd 3 tri-

tribuitur. Sed quid moror? Ab Anselmo, aut ab Elsino Abbat, vel Friderico Patriarcha instituta fuerit hæc solennitas quid refert, cum hæc laus debeatum Benedictinis? Constat enim, & Elpinum, Abbatem Remensem, Fridericum, Fulensem Monachum, & Anselmum, Beccensem Parem, omnes Benedictinos fuisse, natione enim Italus, patria Taurinensis, siue ut alii habent Politianus, monachus primum, Prior deinde, mox Abbas monasterii Beccensem in Normandia, ordinis S. Benedicti, congregationis Cluniacensis, sanctitatem, & doctrinam sedem Cantuariensem promeruit, & tandem misericordie clavis in Domino quieuit, 11. cal. Maii, anno Do. 1109, aetatis 76. Vir doctissimus cum esset, scriptis suis non mediocriter ecclesiæ profuit, & libertatem Ecclesiasticam, cuius causa etiam in exilium actus est, acriter defendit. Eius opera omnia, quæ multa sunt, & pia, Parisis sunt excusa an. Christi 1549. & Coloniae tribus distinctim, in fol. an. 1573. & quedam ibidem separatim an. 1553.

In Euang. commentaria, excusa Veneris 1568.

In Epistolas Pauli, ibidem 1549. Et Coloniae primum tunc repertæ, cum annis ferè 400. & 50. latuissent, 1553.

Meditationes eius ibidem, 1553.

Opuscula eiusdem, Venetiis excusa, 1568.

Opera uero eiusdem de pace, & concordia, & de octo Beatitudinibus, nondum quod sciam excusa sunt.

S. PETRVS MONACHVS:
Primus Coronæ Marianæ, alias Rosarij, seu potius
modi Beatissimam Virginem per lapillos
deprecandi, inuentor.

*In die illa, erit Corona glorie, & Sertum exultationis
residuo populi. Isa. 28. Cap. C IIII.*

NON TER omnes salutandi modos, quibus Virgo Dei para Maria salutari, & venerari solet, nullus exceptior, & gravior illo, qui in eius honorem, & reparationem post recitationem Angelicæ salutationis, & Orationis Dominicae pronunciationem institutus est: tot enim, ut ait Diuinus Bernardus, ola la ei imprimuntur, quot Salutationibus Angelicis salutatur. Hanc cele-